

22 Μαΐου 2010 ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

Ο φετινός εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Βιοποικιλότητας εντάσσεται στο Διεθνές Έτος Βιοποικιλότητας 2010 και αποτελεί ευκαιρία για να τονισθεί η σημασία της βιοποικιλότητας για την ευημερία του ανθρώπου.

Στην έκθεση των Ηνωμένων Εθνών «Global Biodiversity Outlook (GBO) 3», που δημοσιεύθηκε πρόσφατα, ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών επισημαίνει ότι: «Ο στόχος που είχαν υιοθετήσει, το 2002, ηγέτες 130 κρατών για ουσιαστική μείωση του ρυθμού απώλειας της βιοποικιλότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, έως το 2010, στη Διάσκεψη Κορυφής του Γιοχάνεσμπουργκ, δεν έχει επιτευχθεί. Αντιθέτως, οι κύριες πιέσεις που οδηγούν σε απώλεια βιοποικιλότητας δεν έχουν καν παραμείνει σταθερές, αλλά αντίθετα, σε ορισμένες περιπτώσεις, εντείνονται». Οι συνέπειες, περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές, θα είναι σοβαρές.

Η διαπίστωση αυτή μας οδηγεί να σκεφθούμε την αποτελεσματικότητα των δράσεων που έχουν αναληφθεί και την αναγκαιότητα επιτάχυνσης των προσπαθειών των κυβερνήσεων, των οργανισμών και της κοινωνίας των πολιτών.

Σημαντικό εργαλείο, αλλά και απαίτηση της Διεθνούς Σύμβασης για τη Βιοποικιλότητα, αποτελεί η υιοθέτηση και εφαρμογή, από κάθε χώρα, Εθνικής Στρατηγικής και Προγράμματος Δράσης για τη βιοποικιλότητα.

Σύμφωνα με στοιχεία της Γραμματείας της Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλότητα (<http://www.cbd.int/doc/nbsap/nbsap-status.doc>), η Ελλάδα δεν περιλαμβάνεται στα 170 συμβαλλόμενα στη Σύμβαση μέρη που έχουν καταθέσει Εθνικές Στρατηγικές και Προγράμματα Δράσης, ενώ κατατάσσεται μεταξύ των εννέα μερών που δεν έχουν ακόμη υποβάλει στρατηγική, ούτε έχουν ενημερώσει τη Γραμματεία της Σύμβασης. Ταυτοχρόνως, εκκρεμεί, από τον Μάρτιο 2009, η υποβολή της 4^{ης} εθνικής έκθεσης, η οποία, σε συνδυασμό με τις εκθέσεις των λοιπών χωρών θα εντασσόταν στο GBO 3 αλλά και ευρύτερα θα συνέβαλλε στην αποτίμηση της παρούσας κατάστασης και την υιοθέτηση νέων παγκόσμιων στόχων και αξόνων δράσης.

Η Εθνική Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα είχε τεθεί, τον Φεβρουάριο 2009, σε δημόσια διαβούλευση, στο πλαίσιο της οποίας υποβλήθηκαν σχόλια και προτάσεις συναρμόδιων υπουργείων, πανεπιστημιακών τμημάτων, επιστημονικών εταιριών, περιβαλλοντικών οργανώσεων. Η δημόσια αυτή διαβούλευση ολοκληρώθηκε τον Μάιο 2009.

Η άμεση θεσμοθέτηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα, αποτελεί όχι μόνο διεθνή υποχρέωση της Ελλάδας αλλά και εθνική αναγκαιότητα, καθώς θα δεσμεύσει τη χώρα σε συγκεκριμένους άξονες δράσης, για τη διατήρηση και αειφορική διαχείριση της βιοποικιλότητάς της. Η ανάγκη επιτείνεται, ιδίως ενόψει της διεθνούς κινητικότητας στο πλαίσιο του Διεθνούς Έτους Βιοποικιλότητας και της προετοιμασίας της παγκόσμιας κοινότητας για τη 10η Διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών της Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλότητα.

Τέλος, όσον αφορά στην κατάσταση της βιοποικιλότητας της χώρας, από την 2η έκθεση προόδου εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ στην Ελλάδα, που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκύπτει ότι η κατάσταση διατήρησης ενός μεγάλου αριθμού ειδών φυτών και ζώων παραμένει «άγνωστη».

Ειδικότερα, από τα 247 είδη φυτών και ζώων Κοινοτικού ενδιαφέροντος που απαντούν στην Ελλάδα και για τα οποία η χώρα υπέβαλε έντυπα αναφοράς της κατάστασης διατήρησής τους κατά την περίοδο 2001-2006, διαπιστώθηκε ότι περίπου το 64% αυτών (δηλαδή 157 είδη φυτών και ζώων) χαρακτηρίζονται ως «άγνωστης κατάστασης διατήρησης».

Η χώρα έχει την ευθύνη εποπτείας της κατάστασης διατήρησης των ειδών αλλά και των τύπων οικοτόπων Κοινοτικού ενδιαφέροντος στην επικράτεια, όπως και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των μέτρων διατήρησης που λαμβάνει, ενώ, το 2013 οφείλει να υποβάλει την 3η σχετική έκθεση εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, στην οποία θα πρέπει να παρατεθούν στοιχεία από τα προγράμματα παρακολούθησης που θα έχει εφαρμόσει. Ενόψει αυτού, και δεδομένου ότι απαιτείται τουλάχιστον τριετής προετοιμασία, άμεση προτεραιότητα αποτελούν: α) η Αναγνώριση, περιγραφή και χαρτογράφηση των ειδών των Παραρτημάτων II, IV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ στην επικράτεια της χώρας και β) η Περιγραφή και χαρτογράφηση των τύπων οικοτόπων Κοινοτικού ενδιαφέροντος στην επικράτεια της χώρας. Πόροι που υπήρχαν για τον σκοπό αυτό στο Γ' ΚΠΣ έμειναν αναξιοποίητοι. Είναι σκόπιμο να αξιοποιηθούν αμέσως οι σχετικοί πόροι του ΕΠΠΕΡΑΑ 2007 - 2013.